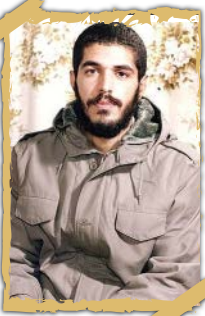

کلام امیر

دوست را به اندازه دوست دارشید روزی
دشمن شود و دشمن را به اندازه دشمن دار
شاید روزی دوست گردد.

مسیر
عشق

برگی از زندگی شهید ابراهیم هادی

رشادت‌ها و دلاوری‌های عرصه شهادت فراموش نشدنی است. شاید گذر زمان غبار فراموشی را بر بسیاری از رخدادهای تاریخی بنشانند اما داستان‌هایی که از ایثار و فداکاری رزمندگان در دفاع مقدس روایت شده، برای همیشه در جریده تاریخ ثبت و هیچ‌گاه از یادها نخواهند رفت.

پهلوان بسیجی ابراهیم هادی از بنیان‌گذاران گروه چریکی شهیداندرزگودر جبهه گیلانغرب و ستاره ورزش کشتی کشورمان است که در سال ۱۳۳۶ به دنیا آمد. او در نوجوانی طعم تلخ یتیمی را چشید و از آنجا بود که همچون مردان بزرگ، زندگی را پیش برد.

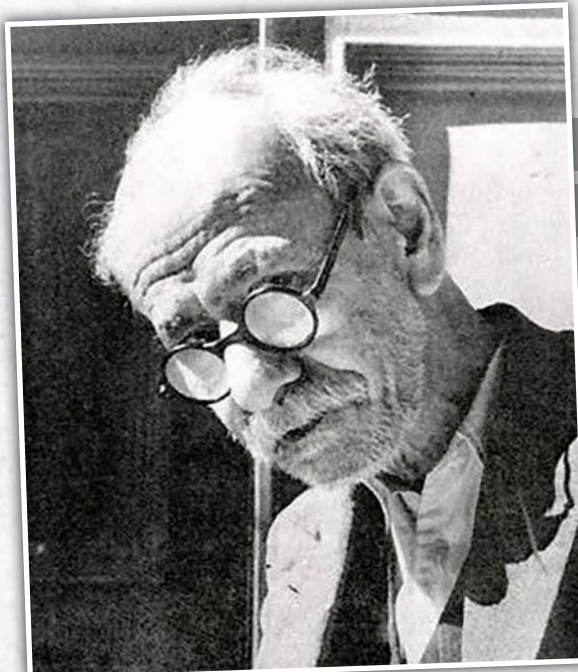
در کتاب «سلام بر ابراهیم ۱»، خواهر شهید ابراهیم هادی با بیان خاطره‌ای از ایشان می‌گوید: «یادم است که در همان سال‌های پایانی دبستان، ابراهیم کاری کرد که پدر عصبانی شد و گفت: ابراهیم برو بیرون تا شب هم برنگرد.

ابراهیم تا شب به خانه نیامد و همه خانواده ناراحت بودند که برای ناهار چه کرده، اما روی حرف پدر حرفی نمی‌زدند.

شب بود که ابراهیم برگشت. با ادب به همه سلام کرد. بلافاصله سؤال کردم: ناهار چه کار کردی داداش؟! پدر در حالی که هنوز ناراحت به نظر می‌رسید اما منتظر جواب ابراهیم بود.

ابراهیم خیلی آهسته گفت: تو کوچه راه می‌رفتم، دیدم یه پیرزن کلی وسایل خریده، نمی‌دونه چه کار کنه و چطوری بره خونه. من هم رفتم کمک کردم و وسایل را تا منزلش بردم. پیرزن هم کلی تشکر کرد و یک سکه پنج ریالی به من داد. نمی‌خواستم بگیرم ولی خیلی اصرار کرد. من هم مطمئن بودم این پول حلاله، چون براش زحمت کشیده بودم. ظهر با همان پول نان خریدم و خوردم.

پدر وقتی ماجرا را شنید لبخندی از رضایت بر لبانش نقش بست و خوشحال بود که پسرش به نان حلال اهمیت می‌دهد.»

به بهانه سالروز درگذشت

علی اکبر دهخدا، پدر لغت‌نامه نگاری ایران

احترام به یک عاشق زبان فارسی

دکتر آرش شفاعی
شاعر و نویسنده

زبان است. مردمی که بیشتر کتاب بخوانند، قصه گوش دهند، با کنایات و ارجاعات زبانی خود آشنا تر باشند، بهتر می‌توانند در اجتماع با دیگران ارتباط برقرار کنند، منظور خود را بفهمانند، کنایه‌های زبانی را متوجه شوند و سخنان شان را برای دیگران دلپذیرتر بیان کنند.

زبان یک موجود زنده و نیازمند به مراقبت پیوسته است. باید کسانی باشند که زبان را از آلائش‌ها بپیرایند، گنجینه‌های ادبی را گرد آورند و تصحیح و تنقیح کنند و برای انتشار آن در میان مردم همت گمارند.

این کار را معمولاً مجموعه‌ای گسترده و منتخب از کارشناسان خبره باید انجام دهند اما در ایران، در آشفتگی‌های سیاسی و اجتماعی بعد از دوران مشروطیت و استبداد سیاسی و فرهنگی دوران رضاخانی، مردی شیفته و دانا، یک‌تنه به این کار همت کرد. او علی اکبر دهخدا بود که با عشقی شیفته‌وار کار گردآوری مجموعه سترگ لغت‌نامه را برای حفظ گنجینه واژگانی زبان فارسی آغاز کرد و پس از مرگش دوستان و شاگردانش این کار بزرگ را پیش بردند.

دهخدا چهره‌ای سیاسی و از پیشکسوتان مبارز مشروطیت بود. او در همین مبارزات سیاسی هم از توانمندی و دانش ادبی خود سود جست و با به راه انداختن ستون یادداشت‌های طنز سیاسی و اجتماعی به نام «چرند و پرند» در روزنامه صوراسرافیل، پایه‌گذار شیوه‌ای جدید و بی‌سابقه در طنزنویسی در ادبیات ایران شد که بعدها با گسترش مطبوعات، مقلدان بسیار پیدا کرد. او آن قدر چهره مهمی در عرصه سیاست بود که یکی دو بار به عنوان گزینه‌ای برای ریاست جمهوری ایران در صورت لغو نظام سلطنتی هم مطرح شد اما خود بعد از چندی فعالیت‌های علمی و ادبی را ترجیح داد.

دهخدا، نه تنها با ایجاد مؤسسه‌ای برای گردآوری لغت‌نامه، نخستین تلاش را برای ایجاد فرهنگ‌نامه‌ای جامع و بزرگ برای زبان فارسی انجام داد و از این منظر برگردن همه فارسی‌زبانان حقی دارد، با تصحیح دیوان‌های چندین شاعر مهم فارسی‌زبان همچون فرخی، منوچهری، سید حسن غزنوی، مسعود سعد سلمان و ابن یمین به همراه کتاب‌هایی چون لغت فرس اسدی و صحاح الفرس در حفظ این گنجینه‌های ادبی نقش مهمی بازی کرد. ضمن این‌که او سال‌های زیادی از عمر خود را صرف تدوین «امثال و حکم» به عنوان مجموعه‌ای ارزشمند از ادبیات عامه کرد و از این منظر نیز شایسته احترام بسیار است.

زبان را شاید بتوان مهم‌ترین اختراع بشر دانست؛ پدیده‌ای که

توانست ارتباطات میان فردی انسان‌ها را وارد مرحله‌ای جدید و بی‌سابقه کند و راه را برای انسان بگشاید تا با برقراری ارتباط با دیگر هموعان خود، عرصه‌هایی تازه در زندگی اجتماعی را پی‌ریزی کند. پس از آن، نیاز انسان به مهار کردن عنصر زمان و مکان در ایجاد ارتباطات پایدار و گروهی، باعث شد که خط به وجود آید.

این دو اختراع، انسان‌ها را قادر کرد که دایره محدود ارتباطات خود را بسیار گسترده‌تر کنند و سنگ بنای مهمی برای ایجاد تمدن‌های بزرگ بشری به وجود آمد.

اندک اندک انسان‌ها با مکتوب کردن افسانه‌ها، داستان‌ها و اسطوره‌های خود و بهره‌مندی از خلاقیت در نوشتن و تخیل کردن، مجموعه‌ای بزرگ از میراث مکتوب را گرد آوردند که به ادبیات شهرت یافت. ادبیات، به یکی از عناصر مهم داشته‌های اقوام و تمدن‌ها تبدیل شد و در انتقال اندیشه و تجربیات بشری نقش مهمی بازی کرد.

زبان و ادبیات فارسی به عنوان یکی از کهن‌ترین میراث مکتوب بشری در دوران بعد از اسلام، شاهد رشد و شکوفایی بسیار شد و میراثی ارجمند از نوشته‌های نویسندگان، شاعران و دانشمندان فارسی‌زبان گرد آمد که آینه تمام‌نمای هویت ایرانی در طول قرن‌های متمادی بود.

زبان فارسی نه تنها ریسمانی برای اتحاد اقوام ایرانی در طول تاریخ بود، بلکه توانست دل‌های بسیاری از غیرایرانیان را به خود جلب کند و تا آنجا پیش رفت که دربار کشورهای پیرامون ایران به همراه شدن شاعران و کاتبان ایرانی فخر می‌فروختند و آن را سبب آبروی خود می‌دانستند.

بخش مهم دیگری از ادبیات هر ملت، ادبیاتی غیررسمی است که آفرینندگان روشن و شناخته‌شده‌ای ندارد اما از دل زیست اجتماعی و آداب و رسوم مردم بر می‌آید و به صورت شعرهای کوتاه، تصنیف‌ها، مثل‌ها و قصه‌های عامیانه در طول تاریخ سینه به سینه به نسل‌های بعد منتقل شده‌اند.

آگاهی از ادبیات، هم به شکل رسمی و هم به شکل غیررسمی تنها برای ادیبان و شاعران یک ملت نیاز نیست، بلکه همه مردمی که به یک زبان تکلم می‌کنند باید با ادبیات کشور خود آشنا باشند؛ چرا که زبان کلید ارتباطات اجتماعی و ادبیات ستون فقرات

دهخدا آن قدر
چهره مهمی در
عرصه سیاست
بود که یکی دو
بار به عنوان
گزینه‌ای برای
ریاست جمهوری
ایران در صورت
لغو نظام سلطنتی
هم مطرح شد اما
خود بعد از چندی
فعالیت‌های علمی
و ادبی را
ترجیح داد